

EN VÄRLD ATT TRO PÅ

Manual för församlingar



INNEHÅLL

- 3 Introduktion**
- 5 Arrangera något i din församling**
- 6 En värld att tro på - en kväll för världen
- 10 En värld att tro på - tematiskt kyrkfika
- 10 En värld att tro på - gudstjänstinslag
- 11 Tips på material och andra sätt att engagera sig**
- 13 Böner och psalmer**

Redaktör: Jacob Ämterlind
Layout: New Normal
Foto omslag: Siara Horna

Diakonia, december 2025
Läs mer på diakonia.se



Foto: Ahmad Doghies



Luiz Marina Becerra vann Diakonias och Act Svenska kyrkans människorättspris i Colombia år 2021.
Foto: Genia Bennet Snickars

INTRODUKTION

”Höj din röst för den stumme, till försvar för alla som sviktar. Höj din röst och döm rättfärdigt, försvara de fattiga och svaga.” Ordspråksboken 31:8-9

Vi tror att kyrkan är kallad att stå på de svagas sida och att höja sin röst för de som inte hörs. Vi tror därför att kyrkans röst behövs i samhällsdebatten. Därför drömmer vi om en aktiv gräsrotsrörelse inför riksdagsvalet 2026!

Behoven i världen är stora. Sverige, som under decennier har varit en förebild i solidaritet, har under de senaste åren konsekvent monterat ner det bistånd som vi vet gör skillnad för människor. Sverige har frångått principen om att ge en procent av BNI i bistånd. Det här vill vi ändra på – vi är övertygade om att Sverige återigen kan bli ett generöst land i kampen mot fattigdom och för demokrati, mänskliga rättigheter och jämställdhet.

Tillsammans med Act Svenska kyrkan, Svenska missionsrådet och Pingströrelsens biståndsorganisation PMU lanserar vi därför en satsning inför valet där målet är att göra våra röster hörda och stå upp för solidaritet, medmänsklighet och kärlek till vår nästa.

Vi uppmuntrar alla våra församlingar att vara aktiva inför valet. Att i både ord och handling visa vilket samhälle vi vill att Sverige ska vara. Vi tror att en bättre värld är möjlig!

Diakonia har en lång tradition av att uppmuntra till engagemang i kyrkorna, speciellt när det närmar sig riksdagsval i Sverige. Och nu är det dags igen!

Men ska kyrkan verkligen syssla med politik?

Det är vår övertygelse att evangeliet är något synligt och konkret. Det är både andligt och materiellt. Gud är himmelens och jordens skapare, Jesus Kristus blir människa av kött och blod för att upprätta hela tillvaron och försona allt till sig (Kol 1:20). Därför kan inte gudstron och kyrkans liv begränsas enbart till det inre – genom hela kristendomens historia har evangeliet påverkat hela samhällen. Att stå upp emot orättvisor, att hålla makten ansvarig, att hela tiden stå på de svagas sida är en del av kyrkans kallelse som ljus och salt i den här världen. I den meningen måste kyrkan vara politisk. Det betyder inte att den ska vara en del av partier, parlament eller offentlig förvaltning. Men evangeliet är en profetisk kraft som kan förvandla människor, samhällen och världen.

Därför tror vi att kyrkan har en unik möjlighet att lyfta politiska frågor ur sitt perspektiv. Att föra samtal och dialog, inte främst debatt. Att lyfta frågor som rör medmänsklighet, solidaritet och kärlek till vår nästa. Att samtala om Sveriges roll i världen. Vilka vill vi vara? Då blir kyrkan en motkraft till ett allt hårdare samhälls- och debattklimat.

Frikyrkorna växte fram underifrån som en utmanande kraft i ett hierarkiskt och patriarkalt samhälle. Religionsfrihet, demokrati, jämställdhet, folkbildning och

social rättvisa var centrala teman i den frikyrkliga framväxten och identiteten. Detta innebär att den kristna visionen om en värld där rättfärdighet råder, aldrig enbart har handlat om framtiden utan även om livet här och nu.

Därför ser vi kyrkan som en självklar arena för ovärderliga och respektfulla samtal om världen vi lever i tillsammans. Kyrkan har dessutom ofta en unik roll i våra lokalsamhällen, med högt förtroende och med långvariga relationer med människor och föreningar i bygden. Dessa relationer skapar en bra jordmån för givande samtal. Kyrkan har också internationella kontakter med systerkyrkor och med Diakonias samarbetsorganisationer, vilket ger en unik möjlighet att på ett trovärdigt sätt lyfta både globala och lokala perspektiv.



Med det här materialet hoppas vi kunna inspirera er att göra någonting i er lokala församling, allt efter förutsättningarna ni har just hos er.

Jacob Ämterlind

Projektledare församling
jacob.amterlind@diakonia.se

"Vi är kallade till att fungera som den gode samariern vid livets vägkant... men så en vacker dag inser vi att hela Jerikovägen måste förvandlas så att män och kvinnor inte hela tiden blir slagna och rånade. Sann medkänsla är något mer än att bara kasta en slant till en tiggare. Den fattar så småningom att ett system som producerar tiggare måste se till att vägarna repareras. Vi är kallade att vara den gode samariern, men när man hjälpt upp en massa människor ur diket börjar man fråga sig om kanske hela vägen till Jeriko behöver asfalteras om." Martin Luther King, Predikan i Riverside Church, 4 april 1967.

A photograph of a church service. In the foreground, the backs of several people's heads are visible as they sit in wooden pews. Two young children, a boy in a white shirt and a girl in a pink shirt, are standing in the pews. In the background, a band is performing on a stage. A man in a blue shirt is playing an electric guitar, and another man is playing a double bass. A large organ is visible on the left side of the stage. The church has brick walls and large windows.

ARRANGERA NÅGOT I DIN FÖRSAMLING

Alla församlingar har olika förutsättningar att ordna ett evenemang. Men alla kan göra något. Här har vi byggt ihop förslag utifrån tre olika scenarion: program för en fristående samling, en kortare variant att ha efter kyrkkaffet eller som ett kort inslag i en gudstjänst.

Förslag på böner och psalmer att använda finns längre ner i dokumentet.

90 MIN

EN VÄRLD ATT TRO PÅ – EN KVÄLL FÖR VÄRLDEN

Det här är ett förslag på vad ett längre program kan innehålla.

Introduktion- ett förslag för dig som leder att inspireras av

Jag vill inleda med några ord från Ordspråksboken:

”Höj din röst för den stumme, till försvar för alla som sviktar.

Höj din röst och döm rättfärdigt, försvara de fattiga och svaga.”

De här orden är en del av varför vi ville skapa den här mötesplatsen. Kyrkan är kallad att stå på de svagas sida. Att säga ifrån när människor far illa. Att vara en röst för dem som inte själva blir hörda.

Vi ser hur världen just nu brottas med stora utmaningar – krig, orättvisor, klimatkris och växande klyftor. Och mitt i allt detta har Sverige, som länge varit ett land som stått upp för solidaritet, börjat backa. Vi har minskat vårt bistånd, trots att vi vet hur mycket det betyder för människor som lever i fattigdom och konflikt. Vi ser också utmaningar för det svenska civilsamhället framåt, där vi är övertygade om att kyrkan har en viktig plats.

Men vi tror att det går att vända den här utvecklingen. Vi tror att Sverige kan vara ett generöst land igen – ett land som bryr sig, som står upp för rättvisa och mänskliga rättigheter. Så vi vill prata om vilket samhälle vi vill leva i, vad vi önskar att Sverige ska vara, både internationellt och på hemmaplan.

En del kanske undrar: ska kyrkan verkligen syssla med politik? Och svaret är – det beror på vad man menar. Vi pratar inte om partipolitik. Men vi tror att tron alltid har med livet att göra – med människor, med rättvisa, med kärlek till vår nästa.

Jesus blev människa för att hela och upprätta. Det handlar om hela världen, inte bara det andliga livet. Därför kan inte kyrkan stå vid sidan om när orättvisor växer eller när människor far illa.

Vår tro är inte tyst. Den är verksam, konkret och hoppfull. Den ska vara en aktiv del i samhället. På det sättet är kyrkan politisk.

Vi kommer inte att lösa alla problem här ikväll, men vi kan börja prata. Vi kan öppna våra kyrkor för samtal. Vi kan visa att kyrkan vill bidra till ett samhälle där solidaritet och omtanke får större plats.

Vi tror att en bättre värld är möjlig – och att den kan börja här, med oss. Börja när vi väljer att lyssna på varandra och ta in olika perspektiv.

Så varmt välkomna till en intressant kväll!

Musikinslag

Ge gärna utrymme för lokala musiker. Förslag på psalmer finns längre bak i dokumentet.

Visa en film

I länksamlingen längre ner i dokumentet finns ett antal filmer som kan fungera som introduktion till samtal om biståndet. Det är filmer om Diakonias arbete, Diakonias samarbetsorganisationer och med rättighetsbärare.

Panelsamtal med politiker

Under ett valår är våra politiker extra viktiga. Vi är nyfikna på vad de tänker om vårt samhälle och vad de tycker om världen. Därför uppmuntrar vi er att lägga till ett politikersamtal i er kväll för världen. Samtalet vill vi ska präglas av öppenhet och respekt.

Sikta högt! Bjud in riksdagspolitiker som har koppling till er stad eller ert närområde. Självklart går det även att bjuda in lokala politiker. Det blir bäst samtal och mer utrymme för varje medverkande om ni bjuder in tre till fyra politiker från olika partier. Men det går såklart att även bjuda in representanter från samtliga partier.



Diakonia hjälper gärna till med kontaktuppgifter till politiker. Hör av er till oss om ni vill ha hjälp.

Vi har tagit fram ett grundförslag på frågor att ställa under kvällen som ni givetvis får anpassa efter behov. För er som arrangerar kvällen och för samtalsledare kan det vara bra att uppdatera sig lite kring läget i svensk biståndspolitik. På vår hemsida finns mer information om svenskt bistånd och förslag på frågor att ställa.

Interaktiva inslag

Interaktiva inslag skapar delaktighet hos publiken/åskådarna. Förutom att låta åhörarna ställa frågor direkt till politikerna finns digitala verktyg att använda för att göra människor delaktiga, som exempelvis Menti .

Menti går att använda för att samla in skriftliga frågor från publiken till politikerna. Det går också att använda för att samla in svar från publiken på frågor ni ställer från scen. Svaren kan sedan panelen få ge respons på. Till exempel:

- Inled gärna med en lätt fråga för att testa tekniken, t. ex. "Hur tog du dig hit idag?"
- Vad fick dig att vilja komma hit idag?
- Vad ser du som den viktigaste frågan inför valet?
- Beskriv med ett ord vad Sverige som samhälle bör kännetecknas av
- Vad önskar du få ut av samtalet?
- Vilken fråga när det gäller biståndet är viktigast för dig? Ex. fattigdomsbekämpning, katastrofhjälp, jämställdhet etc.

Möjligheterna är stora och frågorna anpassas med fördel efter panelens sammansättning. Frågorna kan också fungera väl som isbrytare där publiken kan vända sig om och samtala med varandra.

Alternativ till politikersamtal

Givetvis så går det bra att ordna en samtalskväll även utan politiker. Då är vårt förslag att i stället samtala kring borden eller i smågrupper. Kanske finns det möjlighet att lägga in en kort föreläsning av en gästtalare som kan fördjupa ämnet. Oavsett vilket upplägg ni väljer är poängen att öka intresset och engagemanget. Och där är samtalet och känslan av deltagande viktigt. Vi har förberett ett frågebatteri även till detta, som ni kan låta er inspireras av.

Tips på aktiveringar

Uppmuntra gärna människor till aktivt engagemang under kvällen. Det finns olika sätt att göra sin röst hörd: insändare i tidningar, att själv kontakta politiker, namninsamlingar etc. Mer tips hittar ni på hemsidan.

Insamling till Diakonia

Ni får gärna erbjuda möjligheten att ge en gåva till Diakonias arbete under kvällen. På Diakonias hemsida finns mer information om våra projekt. Det går också bra att kontakta oss om ni vill ha understöd i form av material, QR-kod för Swish etc.

Avslutning och bön

Samla ihop intrycken från kvällen och tacka alla deltagare. Återkoppla gärna till inledningen och varför vi har varit här. Förslag på avslutande böner finns i slutet av dokumentet.

Fika

Såklart!



Foto: David Ahnstedt

TIPS:

HUR DU KAN SKAPA FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR ETT GOTT SAMTALSKLIMAT

Ett gott samtalsklimat är avgörande för att deltagarna ska våga ställa frågor, lyssna på varandra och föra en konstruktiv dialog. Det handlar om respekt, öppenhet och aktivt lyssnande för alla inblandade.

1. Hälsa och inkludera

- Börja med en vänlig hälsning och kort presentation.
- Visa att alla röster är värdefulla och välkomna, oavsett bakgrund eller åsikt.

2. Lyssna aktivt

- Låt varje person tala färdigt utan avbrott, i den mån formatet tillåter det.
- Bekräfta det som sägs med ord eller små gester: "Så du menar att ...?"

3. Fokusera på sakfrågor, inte person

Uppmuntra deltagarna att tala om idéer, lösningar och erfarenheter, inte om varandra.

4. Ställ öppna frågor

Frågor som "Hur skulle vi kunna lösa det här?" leder till mer nyanserade samtal än ja/nej-frågor.

5. Bekräfta olika perspektiv

Visa respekt även när ni inte håller med: "Jag förstår att du ser det så, det är ett viktigt perspektiv."

TIPS:

FÖR GRUPPDISKUSSIONER

1. Skapa mindre grupper

Grupper på 3 till 5 personer gör att fler vågar tala.

2. Sätt tydliga ramar

Klargör syftet: "Vi vill lyssna och dela erfarenheter, inte vinna en debatt."

3. Turordning

Använd en "talsymbol" (boll, pinne etc.) för att markera vem som har ordet.

4. Sammanfatta gemensamt

Efter diskussionen kan någon kort sammanfatta de viktigaste poängerna.

5. Hantera meningsskiljaktigheter

Uppmuntra reflektion över olika perspektiv: "Vad kan vi lära oss av varandras synpunkter?"

6. Uppmärksamma känslor

Bekräfta känslor: "Jag hör att det här är viktigt för dig."

Tips! Skriv ut den här sidan och lägg ut på borden!



30 MIN

EN VÄRLD ATT TRO PÅ – TEMATISKT KYRKFIKA

Det är inte alltid lätt att få till en hel kväll! Men med en halvtimme vid exempelvis kyrkkaffet kan frågorna ändå aktualiseras. Här är vårt förslag på vad som kan vara bra att få med:

- Informera om läget för svenskt bistånd just nu och vad som står på spel. På vår hemsida finns alltid uppdaterad information.
- Visa en av våra filmer som handlar om biståndet.
- Gör något interaktivt! Använd vårt förslag på quiz eller kanske några av diskussionsfrågorna som finns här i dokumentet. Avsluta gärna med en bön för världen vi alla delar.

10 MIN

EN VÄRLD ATT TRO PÅ – GUDSTJÄNSTINSLAG

Kanske har ni möjlighet att lyfta valkampanjen och Diakonias arbete i en gudstjänst? När utrymmet är begränsat kan det passa bra att visa en av våra filmer eller göra en kort sammanfattning av läget i den svenska biståndspolitiken just nu. Material för detta hittar ni i nästa sektion.

TIPS PÅ MATERIAL OCH ANDRA SÄTT ATT ENGAGERA SIG

PÅ HEMSIDAN FINNS BLAND ANNAT:

Tips för att läsa på om biståndet

Information om svensk biståndspolitik och vad bistånd är. Sidan kommer hållas uppdaterad med det senaste. Dessutom hittar ni många bra exempel på vår hemsida om aktuella projekt världen över. Hör av er till oss om ni vill veta mer om något specifikt projekt eller land.

Förslag på filmklipp att visa

Vi har ett antal olika filmer om vårt arbete och svenskt bistånd som passar att visa.



På vår hemsida hittar ni allt material som det hänvisas till i det här dokumentet. Sidan kommer att fyllas på allt eftersom – glöm inte att kika in med jämna mellanrum!

diakonia.se/valet2026

Gör er röst hörd

Det finns många olika sätt att göra sin röst hörd. Våra politiker är just det – våra. Valda av folket för att representera oss. Skriv en insändare, mejla politiker eller skriv under vår avsiktsförklaring. Ta gärna hjälp av våra tips!

Barnens tankesmedja Challenge

Materialet hjälper er att lyfta globala frågor med barn och unga. Målgruppen är 8 till 12 år men av erfarenhet vet vi att många av aktiviteterna och samtalen funkar i allt från tonårsgrupper till församlingsstyrelser. Allt material är gratis!

Barnens tankesmedja challenge är framtaget tillsammans med Eumenia och Svenska Alliansmissionens Ungdom.

Värderingsövningar

På vår hemsida finns ett antal värderingsövningar för olika målgrupper inom olika teman. Passar bra att använda i till exempel en ungdomsgrupp eller på konfirmationen.

Beställ material från oss till er kyrka

Ni kan alltid höra av er till oss om ni vill ha material till er kyrka. Kanske passar det bra att sätta upp affischer och lägga fram foldrar samtidigt som ni gör en aktivitet i kyrkan. En del kan ni skriva ut själva från vår hemsida men ni kan också be oss skicka.

Ge en gåva till Diakonia

Vi är otroligt tacksamma för alla församlingar och engagerade människor som stöttar Diakonia ekonomiskt. Varje krona behövs och gör nytta för de allra mest utsatta människorna. På hemsidan finns information om olika sätt att bidra till en bättre värld.

Om ni vill göra en insamling i samband med en aktivitet så hör gärna av er till oss. Vi kan hjälpa er på olika sätt med material, QR-koder för Swish och annat.

FÖR INSPIRATION OCH FÖRDJUPNING

Världens alla smaker

Det är bara fantasin som sätter gränser för vad ni kan hitta på! Kanske har ni människor från olika länder och kulturer i och runt er församling. Varför inte ordna en kväll eller kanske söndagslunch efter gudstjänsten där alla bidrar? Det är något särskilt att äta tillsammans och inte sällan bär maträtterna en historia värd att lyssna till.

Kanske finns det Diakoniaprojekt från samma land eller region att koppla an till i samtalet?

Ett land som ligger nära ert hjärta

Det är många församlingar som har särskilda kopplingar till ett eller flera länder. Kanske genom nya och gamla medlemmar, egna projekt eller som understödjare till samfundens missionärer. Ta chansen att fördjupa er kring om och hur just sammanhanget och människorna i era hjärtan drabbas av ett minskat bistånd eller en oroligare omvärld. Hör av er till oss om ni undrar över något särskilt.

INSPIRATION TILL GUDSTJÄNSTER OCH SAMLINGAR

Gudstjänstmaterial från Sveriges Kristna Råd

- skr.org/material/ur-djupen-ropar-vi

Equmeniakyrkans gudstjänstwebb

- gudstjanst.se

RESURSER HOS BILDA

Studieförbundet Bilda har många bra resurser att använda.

Kyrkan och skapelsen

- bilda.nu/material-och-metoder/kyrkan-och-skapelsen-publik
- bilda.nu/material-och-metoder/studiematerial-kring-globala-malen

Internationella frågor

- bilda.nu/material-och-metoder/fredspolitiska-perspektiv

Demokrati

- bilda.nu/projekt-och-initiativ/for-att-vi-kan
- bilda.nu/projekt-och-initiativ/vimastepata
- bilda.nu/projekt-och-initiativ/resurser-for-demokrati/svensk-demokrati-och-det-svenska-valsystemet
- bilda.nu/projekt-och-initiativ/resurser-for-demokrati/vad-ar-demokrati-varderingar-och-utmaningar

BÖNER OCH PSALMER

Här har vi samlat inspiration och förslag på böner och psalmer som passar temat.



Må Gud välsigna dig med obehag

Må Gud välsigna dig med obehag
inför enkla svar, halvsanningar och ytliga relationer
så att du får leva på djupet av ditt hjärta.

Må Gud välsigna dig med vrede
över orättvisor, förtryck och utsugning
så att du kan verka för rättvisa, frihet och fred

Må Gud välsigna dig med tårar
att fälla över dem som drabbas av lidande, övergivenhet, hunger och krig,
så att du kan sträcka ut handen och trösta dem
och förvandla deras smärta till glädje.

Och må Gud välsigna dig med tillräckligt mycket dåraktighet... för att du ska
kunna tro att du kan få betyda något för världen,
så att du kan göra det andra hävdar är omöjligt
för att komma med rättvisa och godhet till
alla våra barn och fattiga.

I vår Herres Jesu Kristi namn.

Amen

Bön för solidaritet i vardagen

Helige Ande,
du som fyller världen med liv,
fyll också våra hjärtan med medkänsla.
Ge oss ögon som ser den som är ensam,
öron som hör den som ropar på hjälp,
händer som vill dela och bygga upp,
och fötter som går den extra milen.
Ge oss mod att stå upp mot orättvisor,
även när det kostar.

Hjälp oss att bära varandras bördor,
så att ingen förgås av tyngden.
Gör oss till ett folk av hopp,
ett folk som lever i solidaritet,
så att världen anar din kärlek.
Genom Jesus Kristus, vår Herre.
Amen.

Bön för kyrkans uppdrag i världen

Jesus Kristus, världens ljus,
du har kallat oss att vara dina vittnen.
Vi ber för din kyrka på jorden:
låt oss vara ett folk som lever i kärlek och sanning.
Låt inte vår tro stanna vid ord,
utan gestaltas i handling:
i tjänst åt de minsta,
i solidaritet med de fattiga,
i kamp för fred och rättvisa.
Hjälp oss att se var vi kan göra skillnad,
och ge oss mod att gå dit du leder oss,
även när vägen är svår.
Låt din kyrka vara ett hoppets tecken i världen,
tillsammans med alla människor av god vilja.
Vi ber i ditt namn.
Amen.

Bön för internationellt ansvar

Herre, jordens Gud,
du som har skapat oss alla till din avbild,
vi ber för världen som vi delar.
För människor som drabbas av krig, våld och förföljelse:
ge fred och trygghet.
För människor som lider av hunger och sjukdom:
ge bröd, rent vatten och vård.
För människor som arbetar för rättvisa, fred och försoning:
ge styrka och uthållighet.
Vi ber för oss själva:
att vi inte vänder bort blicken,
att vi inte låter våra hjärtan förhärdas,
utan hjälp oss att själva bli svaret på bönen vi ber.
Herre, låt din vilja ske,
så att din jord blir en plats av rättvisa, fred och gemenskap.
Genom Jesus Kristus, vår Herre.
Amen.

PSALMER

Ur "Psalmer och Sånger"

- 287 "Guds värld är en skimrande gåva"
- 288 "Gud, från ditt hus"
- 455 "Dela med dig"
- 695 "Det kan vi göra för rätt och för fred"
- 703 "Jorden är Herrens"
- 704 "Lär mig höra din röst"
- 706 "Och varje mänska ska leva i frihet"
- 707 "På vägarna ute i världen"
- 713 "Vi ropar till Gud: Ge fred i vår tid"



People
Change
the World

Diakonia